

THACIAR CIVITATES.
 Abdera, Anchialus, Aphrodisia, Apru-
 coloma, Bergula, Bisantio, Byzia, Cor-
 puacemü, Cabyia, Cyffella, Drustus,
 Dyma, Drusipara, Heractia, Lysima-
 chis, Nicopolis, Ostaphus, Opifena, Or-
 celis, Beronticum, Præsidiä, Philippo-
 polis, Pergamü, Plotinopolis, Sardica,
 Tonzi, Topiris, Traianopolis, Valla,
 Cherfo, Calliopolis, Cardis, Eleus.

PEUCE VI

ISTORIE ŞI ARHEOLOGIE

		pag.
AL. POPEEA și V. H. BAUMANN	Monede bizantine anonime și skifate în colecția muzeului din Tulcea	207
CORINA NICOLESCU	Dobrogea — punte de legătură între Bizanț, Orientul Apropiat și cultura veche românească	227
RADU ȘTEFAN CIOBANU	Evoluția, rolul și însemnătatea mitropoliei din Vicina	233
OCT. ILIESCU	Chilia în veacul al XIV-lea	243
DR. DOC. M. M. ALEXAN- DRESCU DERSCA-BULGARU	Date asupra cetății și orașului Chilia sub stăpânirea otomană (sec. XV-XVII)	247
DR. DOC. M. M. ALEXAN- DRESCU DERSCA-BULGARU	Aspecte ale vieții economice din porturile și schelele Dobrogei în sec. XV-XVII	259
DR. C. ȘERBAN și V. ȘERBAN	Tipologia orașelor din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane (sec. XV-XIX)	271
MARIA GRIGORUȚĂ	Contribuții cartografice și iconografice privind Dunărea de Jos	279
T. MATEESCU	Creșterea cailor în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane	287
C-TIN. CAZANIȘTEANU	Organizarea militară a Dobrogei la sfârșitul veacului al XIX-lea	299
GLIGOR STAN	Particularități ale aplicării reformei agrare din anul 1921 în jud. Tulcea.	303
DAN BOȚESCU	Problema Dunării în cadrul relațiilor româno-germane în anii celui de al doilea război mondial	307
COL. C-TIN NICOLAE	Acțiunile insurecționale din regiunea dobrogeană a țării	315
OLIMPHU VLADIMIROV	Ecoul istoricului act al naționalizării în presa tulceană	321

CONSIDERAȚII CU PRIVIRE LA UNELTELE DE PIATRĂ ȘLEFUITĂ DIN ARIA DE RĂSPÂNDIRE A CULTURII HAMANGIA

Eugen Comșa

În cercetarea arheologică a neoliticului României, în prezent se acordă o atenție tot mai mare și problemelor ridicate de evoluția uneltelor de piatră șlefuită¹. Acestea sînt studiate acum nu numai din punct de vedere tipologic, ci se analizează și evoluția lor funcțională, în directă legătură cu ocupațiile oamenilor care le-au întrebuițat în vechime².

În cele ce urmează ne vom ocupa pe larg cu seria uneltelor de piatră șlefuită din aria de răspîndire a comunităților culturii Hamangia³.

Pentru a putea expune, în chip firesc, în ordine cronologică evoluția uneltelor amînțite, se cuvine să zăbovim puțin asupra problemelor legate de periodizarea culturii Hamangia, deoarece — pînă în prezent — părerile în această privință sînt împărțite.

*

După părerea lui D. Berciu, cultura Hamangia, la origine, este străină de regiunile noastre și se crede că respectivele comunități (la un nivel cronologic corespunzător culturilor cardiale timpurii, mediteraneene), pornite din spre sud, ar fi ajuns în zona Dunării inferioare, de-a lungul țărmului de vest al Mării Negre. Cultura Hamangia — după aceeași concepție — a avut în Dobrogea o dezvoltare foarte îndelungată; începutul ei s-ar plasa, în parte paralel cu evoluția comunităților culturii Criș din Moldova și s-a încheiat în perioada începutului procesului de formare a variantei dobrogene a culturii Gumelnița. Evoluția comunităților culturii Hamangia — conform aceleiași păreri — s-a desfășurat de-a lungul a cinci faze: Hamangia I — Hamangia V⁴, dar, în diferite lucrări apărute pînă în prezent, au fost publicate numai date (au fost redade materiale ceramice) referitoare la fazele Hamangia II și Hamangia III. Perioadelor de la sfârșitul culturii Hamangia le sînt atribuite de către D. Berciu, unele loturi de materiale, destul de sărace (de ex.: cel de la Cernavoda).

¹ Eugen Comșa, Date despre uneltele de piatră șlefuită din epoca neolitică și din epoca bronzului, de pe teritoriul României (Istoricul problemei, tipuri-funcționalitate). În: SCIV, 23, 1972, 2, p. 245—262.

² Ibidem, p. 245—262.

³ Uneltele de piatră din aria culturii Hamangia au fost studiate pe loturi mai întinse de către D. Berciu, Cultura Hamangia București, 1966, passim.

⁴ Ibidem, p. 35—51.

PEUCE VI

STUDII ȘI COMUNICĂRI DE ISTORIE
ȘI ARHEOLOGIE

Susținute la cel de-al doilea Colocviu
Tulcea 2-5 Iunie 1974

MUZEUL „DELTEI DUNĂRII”
TULCEA – 1977

S U M A R

	pag.
EUGEN COMȘA	Considerații cu privire la uneltele de piatră șlefuită din aria de răspândire a culturii Hamangia 5
SILVIA MARINESCU-BILCU	Cîteva observații asupra sculpturii în lut a culturii Hamangia și influența ei asupra plasticii culturii Precucuteni 13
ELENA LAZURCA	Un vas zoomorf gumelnițean descoperit la Luncavița 19
SEB. MORINTZ	Cîteva considerații cu privire la complexul cultural Sabatinovka-Coslogeni-Noua 23
GAVRILĂ SIMION	Cetatea geto-dacă de la Beștepe (com. Mahmudia, jud. Tulcea) 31
GAVRILĂ SIMION	Necropolele getice de la Enisala și Telița 49
MIHAI IRIMIA	Un tip de brățări din a doua epocă a fierului la Dunărea de Jos 73
MIRCEA BABEȘ	Peuce-Peucini 79
PROF. DR. V. BULGARU	Inceputurile navigației comerciale antice la gurile Dunării 87
DR. I. BARNEA	Noi descoperiri la Noviodunum 103
GAVRILĂ SIMION	Descoperiri noi pe teritoriul Noviodunensis 123
AL. SUCEVEANU	Evoluția raporturilor dintre așezările militare și civile la Dunărea de Jos 149
V. H. BAUMANN	Proprietari funciari în Dobrogea romană 155
MARIA COJA	Cuptoare antice descoperite în raza cetății de pe Capul Dolojman 163
ANDREI OPAIȚ	O nouă inscripție de la Troesmis 181
ANDREI OPAIȚ	O plăcută votivă a Cavalerului Trac de la Casimcea 187
Z. COVACEF	Thanatos-simbol al nemuririi, în arta funerară din Scythia Minor 191
VLAD-PROTOPODESCU	Călugări sciți sau călugări besi ? 199
EUGENIA ZAHARIA	Rolul Dobrogei în istoria poporului român și a statului medieval românesc 203

Volum coordonat de :
GAVRILĂ SIMION
ELENA LAZURCA

Autorilor le revine responsabilitatea conținutului lucrărilor publicate.